

## Глоссарий

**Ғылыми зерттеу** - Жаңа білім алу, ғылыми заңдылықтарды ашу, дәлелдеу және түсіндіру мақсатындағы жүйелі және мақсатты іс-әрекет.

**Әдіс (метод)** - Белгілі бір мақсатқа жету үшін қолданылатын тәсілдер мен амалдардың жиынтығы.

**Зерттеу әдістемесі** - Зерттеудің құрылымы мен логикасын, әдістер мен тәсілдердің жүйесін айқындайтын ғылыми негізделген бағыт.

**Бақылау әдісі** - Зерттелетін құбылысты табиғи жағдайда тікелей немесе жанама түрде байқау арқылы деректер жинау тәсілі.

**Эксперимент (тәжірибе)** - Арнайы ұйымдастырылған жағдайда зерттеу нысанына әсер етіп, нәтижесін бақылау және талдау әдісі.

**Сауалнама (анкета)** - Белгілі бір мәселе бойынша адамдардың пікірін, көзқарасын немесе тәжірибесін анықтау үшін қойылатын сұрақтар жүйесі.

**Сұхбат (интервью)** - Зерттелушіден ауызша ақпарат алу әдісі; алдын ала дайындалған немесе еркін форматта жүргізіледі.

**Құжаттарды талдау** - Ғылыми немесе ресми мәтіндер мен дереккөздерді мазмұндық тұрғыдан талдау арқылы ақпарат алу әдісі.

**Модельдеу әдісі** - Зерттеу нысанының үлгісін (моделін) құру арқылы оның қасиеттерін зерттеу тәсілі.

**Салыстырмалы талдау** - Екі немесе одан да көп құбылыстарды, объектілерді салыстыру арқылы ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау әдісі.

**Теориялық талдау** - Ғылыми ұғымдар, қағидалар мен заңдылықтарды теориялық тұрғыдан жүйелеу және түсіндіру әдісі.

**Индукция** - Жекеден жалпыға қарай ой қорыту әдісі.

**Дедукция** - Жалпыдан жекеге қарай ой қорыту әдісі.  
**Синтез** - Әртүрлі элементтер мен деректерді біріктіріп, тұтас жүйе құру әдісі.  
**Анализ (талдау)** - Зерттеу нысанын құрамдас бөліктерге бөліп, олардың әрқайсысын жеке қарастыру әдісі.

**Гипотеза** - Ғылыми зерттеуде тексеруді қажет ететін болжам, алдын ала тұжырым.  
**Зерттеу объектісі** - Ғылыми зерттеуде қарастырылатын процесс немесе құбылыс.

**Зерттеу пәні** - Объектінің шегінде нақты зерттелетін қасиет, аспект немесе қатынас.

**Эмпирикалық әдістер** - Тәжірибе мен бақылау негізінде алынған нақты деректерге сүйенетін зерттеу тәсілдері.

**Теориялық әдістер** - Ғылыми ұғымдар мен заңдылықтарды логикалық және абстрактылы ойлау арқылы зерттеу тәсілдері.